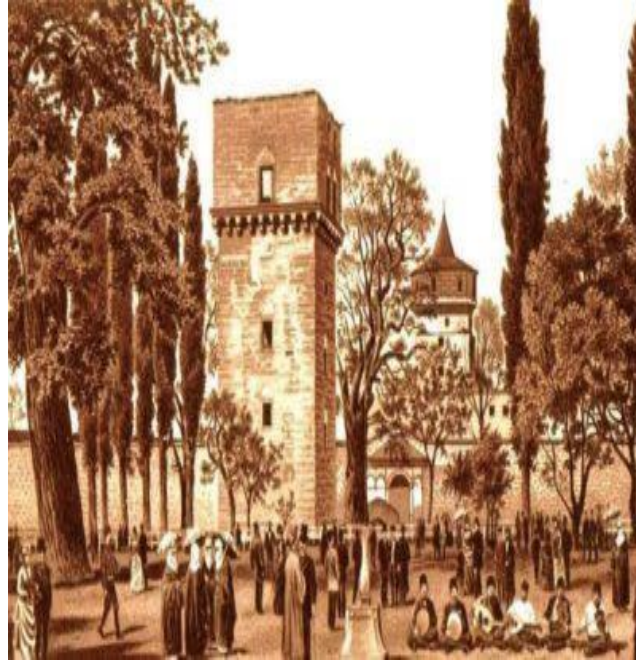

EDİRNE ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ

EDİRNE ÖZELİNDE ÇEVRE SORUNLARI

- İçinden geçen u nehrin taşkınlarıyla oluşmuş kent içindeki iki ormanıyla benzeri olmayan bir şehirdir Edirne'miz... Bulgaristan'dan çıkıp gelen Maritza (bizim Meriç) Edirne'deki sevgilisi Tunca ile birleşerek çoğu zaman sakin, bazen de deli deli akarak tarih boyunca taşkınlıklar yapmışlardır. Bu durum onların doğal karakteriyken, kendini doğanın efendisi saymış olan insan çevresine yaptığı yerleşim ve müdahalelerle malesef bu durumu afete dnştmştr. Üstelik Meriç'e yapılanlara baktığımızda milyonlarca lira harcayıp olmadı bozup bir daha yapalım anlayışıyla nehre de harcanan paralara da çok yazık edilmiştir.
- Zamanla tarihi ve kültürel varlıklarımıza bir nebze de olsa sahip çıkılmaya başlansa da doğal varlıklarımız nedense hiç bitmez tkenmezmiş gibi davranılıp sahipsiz bırakılmaya devam ediliyor. Doğayı korumak için mevcut olan yasalar her geçen gün şirketlerin çıkarları doğrultusunda eğilip bükülmeye çalışılıyor. İnsan sağlığını hiç sayarak azami kar hırsıyla doğaya saldıran vahşi kapitalizme karşı biz çevreciler ve halkın mücadelesinden başka bir de bağımsız olabildiği sürece mahkemeler kalıyor geriye. Aslında nehirlerimize ve ormanlarımıza müdahale etmesek, başka şeylere dönüştürmeye alışmasak onların karakterlerini bilip anlasak başımıza bu kadar iş çıkmayacak ve bu güzellikleri gelecek nesillere doğal yapısıyla aktarmış olacağız. Böylelikle halkın parası da birileri öyle münasip görüyor diye çarçur edilmemiş olacak. İklim krizi kapımıza gelmiş hatta etkilerini ciddi bir biçimde hissettiriyor olsa da ilgili bakanlıklar tarafından suyumuzu, havamızı, toprağımızı korumak yerine yok olmalarına neden olacak plan ve projelere ÇED süreci dahi işletilmeksizin gerekli değildir kararları halen çok hızlı bir biçimde verilmeye devam ediyor.

Edirne özelinde de çevre sorunları başlığımızda bu üç nehrin ve onların kardeşi iki ormanın başına gelenlerden söz edeceğiz bugün...

- **SARAYIÇİHAS BAHÇE (Tavuk Ormanı)/SULAR ÜSTÜNDE YÜKSELEN ŞEHİR TUNCA PROJESİ**
- **SÖĞÜTLÜK KENT ORMANI (İzzet Arseven Kent Ormanı)/MİLLET BAHÇESİ PROJESİ**
- **MERİÇ ve TUNCA NEHİRLERİ/FORE KAZIKLI SEDDELER, ÖZMERİÇ KUM OCAĞI KAPASİTE ARTIŞI PROJESİ,ARŞİMED BURGUSU HES PROJESİ**

- İlk olarak Osmanlı'nın ikinci büyük sarayı olan Edirne Sarayı ve onun has bahçesi olan Tavuk Ormanı'na bakalım. Bu doğal ve tarihi alanın tahrip olmasına neden olan merkezi ve yerel idarelerin yanlış kararlarına ve koruma görevini yapmak yerine bu alanları yok etme niyeti içeren bazı projelerine inceleyelim...
- Bizim EÇGD olarak doğa gönüllüsü T.Ü emekli öğretim üyesi Güler Dalgıç'la Has Bahçe'deki endemik ve nadir bitkilerin korunması ve ağaçların kesimini önlemek için birlikte çalışmaya başladıktan sonra farkındalığımız arttı ve bu alanın ne kadar değerli olduğunu görmeye başladık . O sıralarda (2015), Edirne Belediyesi'nin ''Sular Üstünde Yükselen Şehir Tunca'' isimli bir projesi ortaya çıktı. Talebimiz üzerine STÖ'lere yapılan proje tanıtım toplantısında bu alana uygun değil başka yere yapın diyerek projeye itiraz ettik. EÇGD o süreçte; DSİ, Orman Md. Çevre ve Şehircilik İl Md., Kalkınma Ajansı ,Marmara Belediyeler Birliği ve en çevreci proje ödülünü veren derneğe dilekçeler vererek doğal taşkın ormanına bunun yapılmasının yanlış bir karar olduğunu, projeyi tekrar incelemelerini talep etti ama bu saydıklarımızın hiçbirinden bize herhangi bir dönüş yapılmadı.

EĞER PROJE HAYATA GEÇSEYDİ HAS BAHÇE BU HALE GELECEKTİ!

SULAR ÜZERİNDE YÜKSELEN ŞEHİR, TUNCA PROJESİ

- Edirne Belediyesi ve İl Özel İdaresi ortaklığında, Trakya Kalkınma Ajansı'na sunulan Kırkpınar Alanı Rekreasyon Projesi (Sular Üzerinde Yükselen Şehir, Tunca) GÜdümlü Proje Desteği kapsamında uygun bulunarak, Trakya Kalkınma Ajansı'ndan 4 milyon 750 bin TL hibe almaya hak kazanmıştı. En önemli özelliği sit alanı içinde olan Sarayıçi'nde beton kullanılmayacak olmasıydı. 3 yıl içerisinde tamamlanması beklenen bu projede; padişahlar bahçesi, havuz, olimpik yüzme havuzu, suni gölet, küçük bir liman, saltanat kayıkları, su gösterisi, koşu ve bisiklet yolları, açık fuar alanları, açık spor alanları gibi sosyal donatılar yer alacaktı. Yakınında bulunan Tunca Nehri'nin yaratacağı taşkın riskine karşı dubalar kullanılacak denilmiş idi. Bu projenin ilk etabında göz göre göre orman içine yapılan 7 km uzunluğundaki beton yürüyüş yolu ile bisiklet yolları, aydınlatma direkleri, piknik donatıları yapmayın burası taşkın alanıdır uyarılarımıza rağmen birkaç ay sonra gelen Tunca Nehri taşkınıyla ciddi zararlar görerek yarım kalmış bir alan bıraktı geriye. Parasal kayıpların yanı sıra ekosistemin gördüğü zararları Edirne Belediyesi'ne sorduğumuzda önemli bir zarar yok şeklinde ilginç bir yanıt almıştık. Öncesinde de projenin hatalı olduğunu ve taşkın olursa zarara yol açacağına dair uyarılarda bulunmuştuk dernek olarak muhatap kurumlara..S:8 foto.

Edirne Sarayı'nın Has Bahçesine projenin ilk safhası olan yürüyüş ve bisiklet yolları için 7 km beton yol yapılmasını diye sivil toplum örgütleriyle birlikte yaptığımız eylemden bir kare...

2019 ve 2023 yıllarında gerçekleştirdiğimiz 'Doğal ve Kültürel Değerimiz Tavuk Ormanı' başlıklı panellerimizden kareler...

PANEL
KÜLTÜREL ve DOĞAL DEĞERİMİZ
TAVUK ORMANI

Panelistler
Prof. Dr. Ahmet YARAŞ (Arkeolog) (Kolaylaştırıcı)
Öğr. Gör. Dr. Yavuz GÜNER (Sanat Tarihçi)
Dr. Öğr. Gör. Necmettin GÜLER (Botanikçi)
Dr. Öğr. Gör. Mustafa KAYA (Ornitolog)

12 HAZİRAN 2019 ÇARŞAMBA 14:00 EDİRNE BAROSU KONFERANS SALONU

FOTOĞRAF SUNUMU: TAVUK ORMANI
FOTOĞRAF SERGİSİ: KELEBEKLER
ALİ ÇITAK

Tavuk Ormanı'nı anlama ve öğrenme toplantılarında T.Ü. Öğr.Gör.Yaşagül Ekinci Danışan tarafından Has Bahçe, 'UNESCO Dünya Mirası'na girebilecek kapasiteye sahip Osmanlı'nın son bahçesi' olarak tanımlanmıştır.

28 Ağustos 2019

HİUDUT GAZETESİ

3

Son bahçe kaybolmasın!

Türkiye Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve Başbakanlık Miras Alanı Başkane Yaşagül Ekinci, Sarayçılar 'Tavuk Ormanı' ile ilgili bilgilendirme toplantısında, Osmanlı'nın gelecekte kaybolan son bahçe olduğunu söyledi...

Ekinci, 2018 yılında İstanbul ve ilçelerinde yapıldığı toplantıların Sarayçılar'da da Dünya Kültür Miras Alanı Başkane 'Tavuk Ormanı' ile ilgili bilgilendirme toplantısı düzenledi...

ÖNERİLER

Ekinci, 2018 yılında İstanbul ve ilçelerinde yapıldığı toplantıların Sarayçılar'da da Dünya Kültür Miras Alanı Başkane 'Tavuk Ormanı' ile ilgili bilgilendirme toplantısı düzenledi...

Has Bahçe Yaşagül Ekinci

2018 yılında E. Sarayçılar toplantısı sırasında yapıldığı toplantıların Sarayçılar'da da Dünya Kültür Miras Alanı Başkane 'Tavuk Ormanı' ile ilgili bilgilendirme toplantısı düzenledi...

"TAVUK ORMANI ATIL, BİR YER DEĞİL, EKONOMİSİZDİR"

Toplantıda yaptığı konuşmada Ekinci, 'Tavuk Ormanı' ile ilgili bilgilendirme toplantılarında, Osmanlı'nın gelecekte kaybolan son bahçe olduğunu söyledi...

Osmanlı'nın gelecekte kaybolan son bahçe olduğunu söyledi...

"OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE KALAN SON BAHÇE"

Osmanlı'nın gelecekte kaybolan son bahçe olduğunu söyledi...

Osmanlı'nın gelecekte kaybolan son bahçe olduğunu söyledi...

"DÜNYA KÜLTÜR MİRAS LISTESİNE GİREBİLECEK"

EDİRNE HABER

- Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği, zengin flora ve faunasıyla 1990 yılında 1'inci Derecede Doğal SİT Alanı ilan edilen, yakın sürece kadar Edirne Sarayı'nın 'Has Bahçesi' olarak bilinen Tavuk Ormanı'nın bu kez de 1'inci derecede Arkeolojik SİT Alanı ilan edilmesi için imza kampanyası başlatmıştır. (1. Fotoğraf)
- Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği, 2019 yılında düzenlediği panelde Has Bahçe içinde bulunan Kırkpınar Güreş Sahası'nın da alanın bütünlüğüne zarar verdiği gerekçesiyle başka bir alana taşınması gerektiğini belirterek kurum ve yöneticileri bu konuda adım atmaya çağırmıştır. (2. Fotoğraf)

Edirne'nin Doğal ve Kültürel Mirası Has Bahçe Etkinliği (2023)

TAVUK ORMANI diye bilinen SARAYIÇI HAS BAHÇE !

Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği olarak yaptığımız ‘Doğal ve Kültürel Değerimiz Tavuk Ormanı (Has Bahçe) başlıklı iki panelimizde bilim insanlarının vardığı sonuçlar şu şekildedir:

- Sarayıçi mevki diye adlandırılan alan, günümüzde ‘Tavuk Ormanı’ olarak bilinmekle beraber, Edirne Sarayı’nın ‘Padişah Bahçesi’ olup, 58 hektarlık alanı kapsar. İçinde IV. Mehmet’in (Avcı Mehmet) 1671 yılında yaptırdığı Bülbül Köşkü (Av Köşkü) olan, şehrin nefes alınacak ormanlarından biri konumundadır.
- Tunca Nehri ’nin iki kola ayrılarak çevrelediği ve yeniden birleşerek bir adacığa dönüştürdüğü Sarayıçi’ndeki bu alan yaklaşık 600 yıldır korunmuştur. Söz konusu alanda Balkan Savaşları’nda toplumsal acıların yaşandığı, yakınında şehitliğin olduğu son derece önemli bir tarihsel alandır.
- Has Bahçe ünik özelliklere sahip, korunması gereken kentsel, tarihsel mirasa sahip, doğal sit alanlarının başında gelir. Her türlü yapılaşmaya ve zarar verecek kullanıma karşı mutlaka Has Bahçe ve Tunca korunmalıdır. Bozulmamış son biyolojik çeşitlilik ve doğal vejetasyon örtüsü açısından bölgedeki tek büyük önemli orman parçası olması nedeniyle de önemlidir.

- Edirne Sarayı Has Bahçesi'nde yapılan araştırmada; 45 familya, 117 cins, 147 tür olmak üzere toplamda 149 takson tespit edilmiştir. Alan için en büyük tehdit vejetasyon yapısının bozulmasıdır. Alanda yapılan ağaç kesimleri sürekli olarak devam etmektedir. Bunun sonucunda seyreltilen örtü tabana daha fazla güneş ışığının girmesine ve tabanın kurumasına neden olarak nemli ortamda gelişen taban florasının zarar görmesine ve kuraklığa dayanıklı türlerin gelişmesiyle floranın değişmesine neden olacağından kaçak kesimler mutlaka önlenmelidir.
- Has Bahçe, gerek flora, gerekse fauna bileşenleri bakımından oldukça önemli bir alandır.72 kuş türünün yaşadığı, alanın pek çok memeli hayvana da ev sahipliği yaptığı bilinmektedir. Ayrıca bölgenin florasında yer alan aromatik ve farmasötik bitki türlerinin de önemli bir çeşitlilikte olduğu bilimsel çalışmalarla da kanıtlanmıştır. Özellikle bölgenin taşkın orman alanı olması da, Tavuk Ormanı'nı ekolojik bakımdan eşsiz kılar. Ancak alandaki rekreasyon faaliyetleri nedeniyle insan etkilerine maruz kaldığı ve bunun doğal ekosistem üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceği unutulmamalıdır. Sonuç olarak Edirne Sarayı'nın Has Bahçesi mutlak korunması gereken alanlar kapsamında değerlendirilmelidir.
- Alanda başta CR kategorisinde yer alan Bellevalia Edirnenensis (Edirne Sümbülü) olmak üzere, geleceği tehdit altında olan 8 nadir tür bulunmaktadır. Alanın, Edirne Sümbülü'nün en büyük popülasyonuna sahip olduğu da göz önünde bulundurularak bu türün yaşam alanı özellikle çiçeklenme ve meyve verme zamanında ziyaretçilere kapatılmalıdır.

HAS BAHÇE'YE KAMP KURUP BU ALANIN DEĞERİNE DİKKAT ÇEKTİK. ARDINDAN T.Ü. BİYOLOJİ, ARKEOLOJİ VE ECZACILIK BÖLÜMÜ AKADEMİSYENLERİ İLE İKİ GÜN BOYUNCA KONU HAKKINDAKİ ÇALIŞMALARINI KATILIMCILARA AKTARDILAR VE SONUÇ BİLDİRGESİNİ HAZIRLADILAR. EMEKLERİNDEN DOLAYI KENDİLERİNE SONSUZ TEŞEKKÜRLER... (5 Haziran 2023)

PANELİMİZDEN 3 AY SONRA HAS BAHÇE DEĞİL TAVUK ORMANI TESCİL EDİLDİ!

Edirne Merkez Sarayıçi Tavuk Ormanı Tescil İlanı

23 Ekim 2019

Edirne İli, Merkez İlçesi, Sarayıçi Tavuk Ormanı Doğal Sit Alanı, Bakanlık Makamınının 21.10.2019 tarihli ve 246728 sayılı OLUR' u ile "Doğal Sit- Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ile "Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmiştir.

27 Ekim 2017 tarihli ve 30223 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 2. Maddesinin (j) bendinde yer alan "Anıt ağaçlar hariç, tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tescil kararları Resmi Gazete' de yayımlanır ve Bakanlığın internet sayfasında bir ay süre ile duyurulur." hükmü gereği ekteki haritada belirtilen doğal sit alanının tescili tebliğ olunur.

SÖĞÜTLÜK (İZZET ARSEVEN KENT ORMANI) / MİLLET BAHÇESİ PROJESİ

Söğütlük Ormanı'nı, Meriç Nehri'nden koparan seddeler, Meriç Nehri'nin taşkınlarını önlemek üzere 2015 yılında Kanal Edirne projesinin başlamasıyla yapılmıştır. Nehir içine fore kazık biçiminde yapılan metrelerce yüksek seddeler dikilerek 2021 yılında bu kez de '3 Nehir 1 Şehir Projesi' gereği bu seddelerin üzerine piknik alanları, yürüyüş ve spor aletleri yapılmış, önlerine ise araç geçişi için parke taş döşenmiştir. 2023 yılında ise; fore kazık yöntemiyle yapılan beton duvarlar tıraşlanarak halkın parası çöpe atılmış ve yıkımdan dolayı büyük bir çevre kirliliği ortaya çıkmıştır.

- İşte kentimizin ortasından geçen, uzun yıllardan beri sakin sakin akan, arada bir tabiatı gereği coşup tarlalara bereket taşıyan Meriç Nehrimiz... Atalarımız taşkınların yararı ve zararını bizden daha iyi değerlendirip dik arazilere konumlanıp, dere yataklarının verimli topraklarını ekip biçmişler. Günümüzde nehir ve deniz manzarası insanları düzlüğe özendirmiş, yasalara rağmen taşkın alanlarında yerel yönetimlerin göz yummasıyla yapılaşmalar artmıştır. Edirne’de de bunun örnekleri fazlasıyla bulunmakta olup taşkınlar esnasında bu yapılaşmalardan dolayı birçok sıkıntı yaşanmıştır.

2010’lu yıllarda art arda gelen taşkınlardan sonra 2017 yılında Yunanistan ile sınır oluşturan Karaağaç bölgesine 7.800 m.lik Edirne Kanalı yapılmak üzere, 2000 metreküp/saniyede taşan Meriç Nehri 2500’e de çıksa artık taşmayacak denilerek işe başlanılmıştı. Tam gönlümüze su serpilmişken, meğerse yanlış hesaplanmış gibi yine Meriç Nehri taşkınlarını önlemek için iki taraflı 2-3 metrelik fore kazıklı seddelerle yükseltilip seddelerin üzeri, yürüyüş, bisiklet yolları, piknik donanımları ve spor aletleriyle tıkiş tıkiş doldurulmuştu. Birileri yine öyle münasip görmüş olacak ki bu yatırımlar, kısa bir süre sonra, seddelerle birlikte yıkılıp atıldı her nedense... Halkımızın paraları havaya gitti ve onlarca beton doğaya kirlilik olarak bırakıldı.

'Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na;

Biz aşağıda imzası olan Edirne'de yaşayan yurttaşlar olarak, doğamızı, ormanımızı, nehirlerimizi gelecek nesillere tahrip edilmeden korunarak yaşatılmalarını istiyoruz. Söğütlük Kent Ormanı'mızın ağacı, çiçeği, böceği, yer altı ve üstü canlı, cansız yaşamıyla en doğal haliyle korunmasını, her türden inşaat veya yapı yapılarak tahrip edilmemesini istiyoruz. Millet bahçesi yapımı için Edirne'nin en yeşil alanlarından biri olan Söğütlük Kent Ormanı'nın seçilmesi yerine kıraç bir alanın tercih edilmesi, kentin yeşil alan varlığının arttırılmasına katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Edirne halkına ait bir ormanın 'Millet Bahçesi Projesi'nin sayın Çevre ve Şehircilik ve İklim Bakanlığı'na Söğütlük Kent Ormanı'na (İzzet Arseven Kent Ormanı) Millet Bahçesi yapılması projesinin iptaline karar verilmesini yurttaşlar olarak arz ve talep ederiz.

- 20-25 Eylül 2022 tarihleri arasında Edirne Saraçlar Caddesi'nde imza standı açılarak kamuoyu oluşturma çalışmaları yapılmıştır.
- Binlerce yurttaş imzasıyla talebini yetkililere duyurdu ve ardından STÖ ve meslek odalarının bir araya gelerek oluşturduğu "Söğütlük Doğal Kalsın Platformu" bileşenlerinin katılımıyla Söğütlük'ün önünde insan zinciri oluşturulmuştur. Edirne Barosu Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu'nun yoğun emekleriyle açılan Millet Bahçesi projesi ihalesinin iptali davası kazanılarak bu alana bundan sonra verilecek zararlar şimdilik durdurulmuştur. 2023 Nisan ayında gelen bu sevindirici karardan sonra hala halka kapalı Söğütlük Ormanı kapısında müzik ve resim etkinlikleri, Hıdrellez ateşi yakılarak dikkat çekme çalışmalarıyla etkinliklerimiz sürdürülmüştür.

Ne çare ki, ülkede işler bilinen akışında sürmekte olup proje yapılan işlemlerde hukuka ve doğaya uygunluk olmadığı için iptal edilmiş olsa da kapılar halka kapatılmış ve karara aykırı biçimde projenin yapımına devam edilmiştir.

Ankara İdare Mahkemesinin ihalenin iptali kararı ,Danıştay'dan da olumlu dönerek Millet Bahçesi çalışmalarının devam etmesi artık söz konusu olmayacak..Bu Edirne halkının ve STÖ,Meslek Odaları'nın zaferidir.

Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği öncülüğünde çevreciler, 2021 Mart'ta Özmeriç Kum Ocağı Kapasite artışı PTD'na itirazlarını sundular. 21.10.2021'de gelen ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR kararına karşı Edirne Barosu Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu ile STÖ'ler olarak açtığımız dava sonucunda, keşif ve bilirkişi raporlarına istinaden nehir içi ve çevresinin bu türden çalışmalarla geri dönülemeyecek zararlara uğrayacağı gerekçesiyle bu kararın iptaline karar verilmiştir.

Meriç Nehri için Bakanlığın aldığı Doğal Sit nitelikli koruma alanı tescilini görmezden gelerek ÇED gerekli değil kararıyla yıllarca muhatap kurumlar tarafından denetlenmeden usulsüz ruhsatlarla Meriç Nehri delik deşik edilmiş yatağın ekolojik dengesi bozulmuştur. Bunun hesabı sorulacak mıdır bilmiyoruz... Süreçte, kentimizin muhatap kurumlarının Edirne'nin önemli değerlerinden olan eşsiz Meriç Nehri'mizi koruma ve kollama konusunda istekli olmadıklarına tanık olduk...

Sonuç olarak Meriç Nehri kıyısında yer alan “Kum Alımı (Rüsubat Kontrolü) Kapasite Artışı, Kırma Eleme Yıkama Tesisi, Beton Santrali ve Prefabrik Yapı Elemanları Üretimi” projesinde; yapılması planlanan kum alımı, kapasite artışı, kırma eleme yıkama tesisi, beton santrali, prefabrik yapı elemanları üretim projesi ile ilgili ÇED gerekli değildir kararı verilmesine ilişkin tesis olunan dava konusu işlemin bilimsel esaslara ve ilgili mevzuata uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin (ÇED gerekli değildir sonucunun iptaline karar verilmiştir.

- **Dahası da var hikayemizin;**
- 2021 yılı Haziran ayında Meriç Nehri için yeni bir proje daha çıktı ortaya. Edirne Çevre Gönüllüleri olarak bilim insanlarıyla yaptığımız çalışmayla PTD'larına itirazlarımızı Edirne Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'ne aşağıdaki biçimde yaptık. Sonuç hiç de sürpriz olmadı bize ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR! Nehrin kıyısından geçen vatandaşa sorsanız konuyu şapkasını çıkarıp soluklanıp bir düşünürdü...Bizim kurumlar bu kadarını bile yapmayıp gözlerini kapayıp vazifelerini ifa ediyorlar...Çevreyi korumak gibi bir dertleri olduğuna inancımız gittikçe azalıyor.
- Edirne İli Çevre Koruma Vakfı Ticari İşletmesi tarafından, Edirne İli, Karaağaç Mah. Bülbül Adası karşısında **Arşimet Burgu Elektrik Üretim Tesisi ve Şişirilebilir Lastik Savak Projesine** ait ÇED Proje Tanıtım Dosyasındaki bazı konulara ve proje içeriğine **EDİRNE ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ** olarak itiraz etmekteyiz.

1- Proje alanı doğal koruma alanı statüsündedir, ama bu inşaatlar ve söz konusu edilen donanımların doğal koruma alanına, su altı ve üstü canlı yaşamla etkileşimleri yönünden üniversitelerden alınmış akademik bir çalışma raporuna rastlanmamıştır. **Enerji üretimi hedefli Arşimed Burgusu Sistemi'nin, çevresel faktörleri etkilemesi konusunun yeterince akademik düzeyde özgün düzeyde çalışılmadığı ve dosyada buna ait raporlar yerine genel bilgilerle geçiştirildiği görülmektedir.** Amaç elektrik üretimi ise aynı maliyetle, daha çevreci, yenilenebilir enerji kaynaklarından, farklı enerji üretim tesisi ile daha verimli enerji elde edilebilir. Amaç taşkını kontrol etmekse zaten bu iş için yapılmış Kanal Edirne mevcuttur.

2- P.T. Dosyasında balıklara zarar vermeyeceği söylense de ve onların besini olan omurgasızlardan söz edilmiyor. Nehirler içinde çeşitli bitkisel ve hayvansal organizmaları barındırırlar ve bunların arasında bir besin zinciri vardır ve sadece balıklara bir zararı yoktur demek bilime aykırıdır. Bu konularda üniversitemizden görüş ve raporlama alınmaması projenin ileride telafi edilemeyecek hatasını gösterir.

3- Bu bölge Bakanlığın evre Düzeni Planlarına göre de HASSAS EKOSİSTEM içinde bulunmaktadır. Nehir yatağı içindeki canlı yaşama, ekolojik sisteme, flora ve faunaya vereceği zararı akademik çalışmalara dayanarak kabul edilemez olduğunu biliyoruz. Bilimsel raporlarda, Meriç Nehri'nde dip kısmında yaşayan toplam 39 canlı grubu bildirilmiştir. Bu canlılar, Nehirdeki dip sedimentinde kum ve çamur materyalinin içinde yaşarlar ve özellikle nehirde bulunan balık gibi büyük anlıların besinini oluştururlar. Nehre uygulanacak sistemlerin işleyişi anlatılırken bu önemli unsurlar

4- Söz konusu şişirilebilir savak uygulaması bir anlamda suyun biriktirme ve bırakma gibi doğal karakterini değiştirerek balıkların doğal yetiştirme alanlarını tahrip eder, geçişlerine engel olur. Özellikle de göçmen balık türlerinin neslinin tükenmesine yol açar.

Edirne DSİ 11. Bölge Müdürlüğü'nün koşullu izin verildiği konusundan hareketle, fidan dahi dikilemez denen taşkın bölgesinde, akışı engelleyen bu tür sistemlerin kurulmasına, tribün inşaatlarına hangi koşullarla izin verildiği belirtilmemiş. Burada söz konusu sınırı aşan üç nehrin kontrolü tam olarak sağlanamıyorken, kontrolsüz bir su kütleinin üzerine kurulacak olması nedeniyle taşkın anında ne olacağı PTD'da detaylandırılmamış olması büyük bir eksiklik olup yatırım güvenilirliği yoktur.

5- Projede taşkınlardan sonra Meriç Nehri yatak hareketleri incelenmemiştir. Bu sahada 3-5 m yatak hareketleri vardır. Ayrıca Bülbül Adasının muhtemelen rüsubat birikimi ile keşişeceğiinden savaklar ile Meriç Köprüsü arasında ciddi rüsubat birikeceğidir. Köprü ile tesis arasında hızın azalması segmentin bu alanda birikmesine neden olacaktır. Yani hesaplanan sediment miktarından fazla olacaktır.

6- Bu projenin, gerek yer altı gerek yer üstü canlı yaşamı için risk oluşturma ihtimali çok yüksektir. Bu riski giderecek

önlemler raporda bulunmamaktadır. Çevre hukuku ve ÇED'in temel mantığı da bu yöndedir. İnsan sağlığının ve doğanın zarar görmesi beklenmemelidir. Risk olması yeterlidir. Telafisi mümkün olmayan sonuçlar yaşanmadan, projenin gerçekleştirilmesinin bilim ve hukuk açısından uygun olmadığı tespit edildiğinde, aşamasına bakılmaksızın süreç sonlandırılır. Kamu yararına aykırı olan PDT, ÇED sürecinin acilen sonlandırılmasına karar verilmesini talep ediyoruz.

Burada durum biraz karışık;18 Haziran 2021 proje E-ÇED de yayımlanıyor tam on gün sonra ÇED GEREKLİ DEĞİL çıkıyor, EÇGD olarak 5 Temmuz'da itiraz ediyoruz. O kadar aceleleri var ki 28'inde çıkan kararı beklemeden, temel atma davet çağrılarını nasıl bir gün içinde sağlanıp aynı günde halkımız, bütün yerel, merkezi yöneticileri bir araya getirip açılış yapmak üzere suç mahalline topluyorlar. **Hep birlikte bilim ve hukuk çiğneniyor...**

Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği, Edirne Çevre Koruma Vakfı Ticari İşletmesi tarafından ARŞİMET BURGU ELEKTRİK ÜRETİM TESİSİ ve ŞİŞİRİLEBİLİR LASTİK SAVAK PTĐ'na E.Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'ne vatandaşlarla birlikte itiraz dilekçelerini verdi.

- Meriç Nehri'ne Edirne Çevre Koruma Vakfı Ticari İşletmesi tarafından 2021 yılında başlanan Arşimed Burgusu HES projesi teslim aşamasında ve henüz yağışların olmadığı debinin en düşük zamanlarındayken bile beton ayaklarından biri yıkılarak savaklar zarar görmüştür.(Eylül 2023)

- Özellikle yoğun yağış rejimlerinin olduğu mevsimlerde, HES'in

bulduğu setlerin veya barajların taşmaması ve yıkılmaması için yapılmış olan tahliye sistemleri bile HES'in ileri noktasında bulunan yerleşim yerlerini sel ve su baskınları konusunda çaresiz bırakabilmektedir.

- Zaman zaman, aşırı yağışlar sonucu bu tahliye sistemlerinin bile yeterli olmadığı ve taşkın sonucu bir

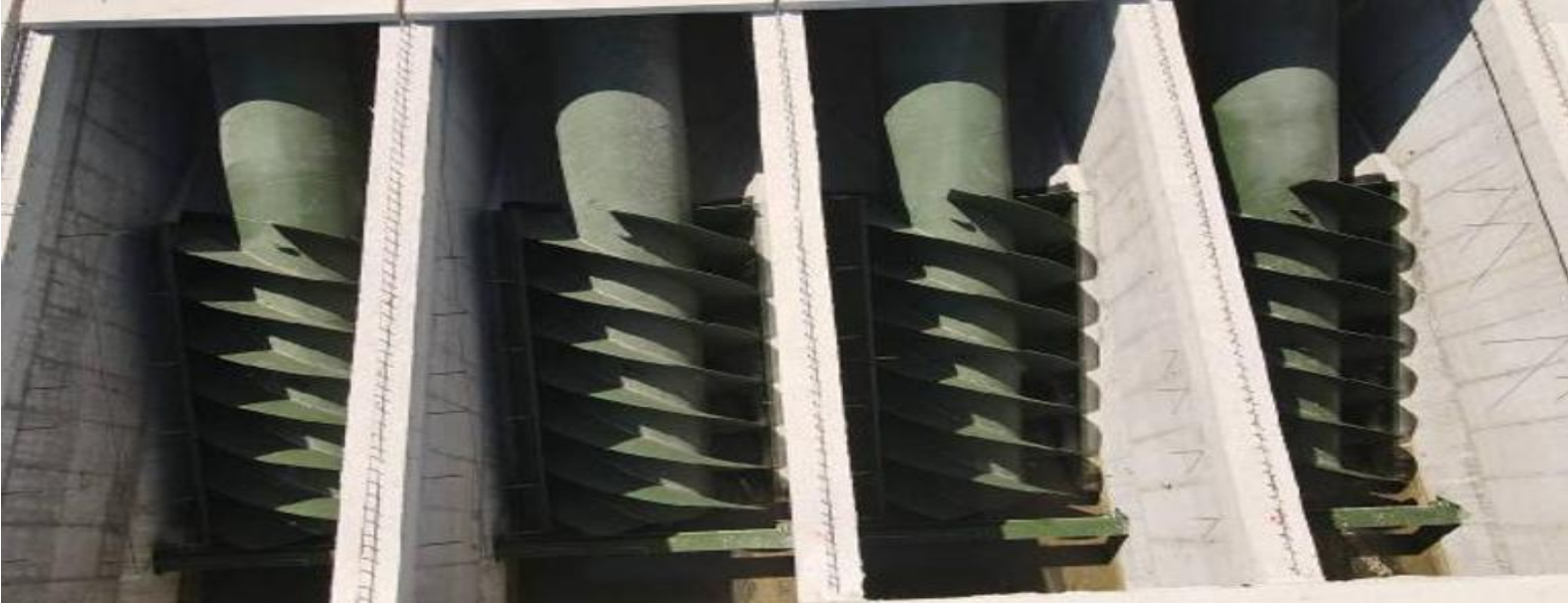
'Bu santral, Edirne'nin kalbine bıçak'

DSİ 11'inci Bölge Müdürlüğü'nde 21 yıl çalışıp Bölge Müdür Yardımcısı iken emekli olan görevinden ayrıldıktan sonra, Türkiye'de ve diğer ülkelerde dünya ölçülerinde proje ve yatırım direktörlüğü yapan Sabahattin Yaz, Meriç Nehri'nde yapımı devam eden Arşimet Burgu Türbinli Hidroelektrik Santrali'nin hayali rakamlarla donatılmış olup, hiçbir teknik veriye dayanmayan bir proje olduğunu söylemiştir. Meriç gibi bir taşkın sahasına söz konusu projenin yapılamayacağını ifade eden Yaz, "Böyle bir taşkın alanına böyle bir tesis yapılamaz. Buranın hidrolik akışını bozduğunuz zaman başınıza bela açarsınız..Edirne şehri şu anda risk altındadır. Bu yapı bir bıçak gibi Edirne'nin kalbine doğru yönelmiştir" demişti (13 mart 2023)

İLKEL TEKNOLOJİ

Sabahattin Yaz, dönemin Edirne Valisi Ekrem Canalp'in "bu alanda dünyanın en büyük projesi" diyerek açılışını yaptığı "Arşimet burgu türbinli hidroelektrik santral" teknolojisinin dünyada artık kullanılmadığına dikkat çekmiştir. Projenin hayali rakamlarla donatıldığına ve hiçbir teknik veriye dayanmadığına altını çizen Yaz şunları söylemiştir: "Artık modern türbinler var. Bunlar ise çok ilkel, rüzgar türbinlerinin yarısı kadar bile elektrik üretemez. Yapılan duvarları da tıraşlıyorlar. Bu proje kamu kaynaklarını tamamen heba ediyor."

Bu aktardığım konular dışında yerel ve merkezi idarelerce yürütülmüş doğadaki canlılara, insana zarar veren projeler yapılmaya devam ediyor. Sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve Edirne halkı ile birlikte gücümüzün yettiği oranda kamuoyunda farkındalık oluşturmaya, halkın katılımlarını sağlamaya ve hukuk süreci yürüterek mücadele etmeye çalışıyor, yolumuza devam ediyoruz... Varlık nedenimiz olan, gelecek nesillerden ödünç aldığımız doğayı mümkün olduğu kadar korunmuş olarak bırakmak için çalışmalarımızın devam edeceğini kamuoyuna bildiriyoruz...

TEŐEKKÜR EDERİZ...

**EDİRNE ÇEVRE
GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ**

